

Stanovisko

k Hlavním směrům politik zaměstnanosti

Hlavní směry politik zaměstnanosti jsou přijímány každý rok Radou na návrh Komise a jsou základním nástrojem pro koordinaci politik zaměstnanosti členských států. Od roku 2010 tvoří Hlavní směry politik zaměstnanosti společně s Hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie **balíček integrovaných směrů pro růst a zaměstnanost**.

V letech 2010 - 2014 zůstaly Hlavní směry politik zaměstnanosti neměnné. V roce 2015 předkládá Komise návrh nových Hlavních směrů, který navazuje na priority stanovené Roční analýzou růstu 2015, reaguje na výstupy Společné zprávy o zaměstnanosti (JER) a je v souladu s novou agendou Evropské komise.

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) podporuje výstupy a doporučení JER

Z podzimních hospodářských prognóz Komise je patrný pomalý růst a vysoká, avšak poměrně stabilní nezaměstnanost (24,6 miliónu osob). Rozdíly mezi zeměmi, zejména v eurozóně, zůstávají velké. Dokonce i v poměrně dobře fungujících ekonomikách se zaměstnanost stává strukturálním problémem, o čemž svědčí rostoucí počet dlouhodobě nezaměstnaných. **Je tedy nezbytné pokračovat v reformách podporujících dobré fungování trhu práce, posílit investice do lidského kapitálu prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy, což zvýší produktivitu, nastavit daňový systém a systém sociálních dávek tak, aby podporoval vytváření pracovních míst, a modernizovat systémy sociální ochrany.**

SP ČR obecně podporuje nové nastavení Hlavních směrů politik zaměstnanosti

SP ČR podpořil rozhodnutí Komise směry politik zaměstnanosti do roku 2014 neměnit. V období krize a následném řešení jejích dopadů bylo lepší soustředit se zejména na implementaci přijatých opatření. Období ekonomického oživení a probíhající střednědobé hodnocení strategie Evropa 2020 však vyžadují posílení některých dílčích vodítek politik zaměstnanosti.

- SP ČR proto uvítal, že **k zásadní změně došlo zejména v hlavním směru č. 5**, který se zaměřuje na **podporu poptávky po pracovní síle**, zabývá se podporou tvorby nových pracovních míst, snižováním administrativních překážek pro přijímání pracovníků, podporou podnikání, sociální ekonomiky a sociálních inovací. **Členské státy by měly snížit daňové zatížení práce** a další překážky pro zapojení znevýhodněných skupin na trh práce. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby systémy tvorby stanovování mezd umožňovaly soulad mzdového vývoje s vývojem produktivity. **Při stanovování minimálních mezd by členské státy a sociální partneři měli zohlednit** dopady na chudobu zaměstnaných osob, **tvorbu pracovních míst a konkurenceschopnost**.
- SP ČR ve světle letošního Roku průmyslu a technického vzdělávání **je v souladu i s doporučeními hlavního směru č. 6 v oblasti podpory zlepšení nabídky práce a dovedností**. Členské státy by měly podporovat nabídku relevantních dovedností a znalostí, lépe předvídat dynamicky se měnící potřeby trhu práce, zlepšovat přístup dospělých k celoživotnímu učení a realizovat strategie aktivního stárnutí. Členské státy by měly řešit strukturální nedostatky vzdělávacího systému k zajištění kvalitních výsledků a k prevenci předčasného ukončení vzdělávání, podporovat systémy duálního vzdělávání a zlepšovat uznávání výsledků neformálního vzdělávání a přístup k dostupným službám předškolního vzdělávání a péče.

SP ČR u tohoto směru doporučuje, aby předvídaní dovedností probíhalo zejména na regionální a lokální úrovni, kde se bude nejefektivněji dařit sladit požadované dovednosti s trhem práce, a aby podpora byla věnována nejen klasickým duálním systémům, ale i alternativním systémům podporujícím učení spojené s pracovním prostředím (tzv. kooperativní systémy).

SP ČR souhlasí, že hlavním problémem zůstává dlouhodobá nezaměstnanost. Je třeba také odstraňovat překážky účasti na trhu práce, zejména pro ženy, starší osoby, mládež, osoby se zdravotním postižením a legální migranty, a zajistit rovnost mezi muži a ženami. **SP ČR očekává, že připravovaný balíček o integraci na pracovním trhu přinese komplexní řešení. SP ČR současně doporučuje vyhodnotit dopady opatření Záruky pro mladé a účelnost vynakládání finančních prostředků dříve, než dojde k navýšení prostředků v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí a přijetí systému předfinancování.**

- **Hlavní směr č. 7 se týká zlepšení fungování trhů práce**, především snižováním segmentace trhů práce prostřednictvím reformou pracovněprávní legislativy a zlepšováním kvality pracovních míst. Do přípravy a provádění reformou by měly být lépe zapojeny národní parlamenty a sociální partneři. Členské státy by měly posilovat opatření aktivní politiky zaměstnanosti a veřejné služby zaměstnanosti, systémy sociální ochrany by měly aktivovat k účasti na trhu práce, členské státy by měly podporovat začleňující trhy práce a zavést účinná opatření proti diskriminaci. Členské státy by měly podporovat mobilitu pracovních sil (např. prostřednictvím uznávání kvalifikací a zajištěním přenositelnosti důchodů) a současně by měly zamezit zneužívání stávajících pravidel o volném pohybu pracovních sil.

SP ČR doporučuje v souladu s JER nastavení daňových a dávkových systému tak, aby platil princip „*Making work pay*“ (aby se vyplatilo pracovat).

SP ČR vítá nově formulované opatření týkající se důsledného zapojení sociálních partnerů do přípravy a provádění reformou, dodává však, že by současně měla být respektována národní praxe a autonomie sociálních partnerů.

- **SP ČR vítá provázanost hlavního směru č. 8 řešícího problematiku zajištění spravedlnosti, boje s chudobou a prosazování rovných příležitostí s hlavními směry hospodářských politik č. 2 „Posílení růstu prováděním strukturálních reformou“ členskými státy a č. 4. „Zlepšení udržitelnosti a prorůstové orientace veřejných financí“.**

Členské státy by měly modernizovat své systémy sociální ochrany, aby zajistily účinnou ochranu během celého života a zajistily přístup k základním službám. Podpora prostřednictvím sociálních systémů by měla být cílená a provázaná s aktivačními opatřeními. Členské státy by měly zlepšit dostupnost, účinnost a efektivitu systémů zdravotní a dlouhodobé péče a zajistit jejich fiskální udržitelnost.

SP ČR může také souhlasit s požadavkem, aby důchodové systémy byly reformovány tak, aby byla zajištěna jejich udržitelnost a přiměřenost i s podporou rozvoje doplňkových forem důchodového spoření. Způsob, jakým se toho dosáhne, by měl být ponechán na členských státech.

Vladimíra Drbalová, Mezinárodní vztahy – evropské záležitosti
Praha, 15. 4. 2015